SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě **Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné**					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PRRB	**Kód katedry**	FIN		
Název studijního předmětu	Řízení finančních rizik B Financial Risk Management B Management des financiellen Risikos B				
Typ zařazení předmětu do studijních programů	Povinný (A): HPSNP-BA Povinně volitelný (B): HPSNP-FI		**Doporučený ročník/semestr**	2/3	
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	**Hodin za týden**	3 h	**Počet kreditů**	4 ECTS
Způsob zakončení	zkouška				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Seminární práce, diskuze, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	**podmiňující**	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	**interní**	Doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., přednášející Ing. Pavla Vodová			
	externí				

Stručná anotace předmětu

Předmět Řízení finančních rizik B navazuje na kurz Řízení finančních rizik A. Výklad je zaměřen zejména na pochopení teoretických aspektů vnitřních modelů řízení finančních rizik a prohloubení znalostí o kapitálové přiměřenosti. Seznámí posluchače blíže s modely Value at Risk, s vybranými modely pro řízení úvěrového rizika a také s problematikou nerovnováhy na trhu úvěrů. Pozornost je věnována rovněž možnostem transferu úvěrového rizika a využití rizikově očištěné rentability.

Struktura výkladu

1. Vnitřní modely řízení rizik
2. Model Value at Risk
3. Měření úvěrového rizika
4. Model CreditMetrics
5. Modely CreditRisk+ a KMV
6. McKinseyův model a systém úvěrových analýz KPMG
7. Ostatní modely úvěrového rizika
8. Transfer úvěrového rizika

9. Úvěrové deriváty
10. Měření operačního rizika
11. Kapitálová přiměřenost
12. Řízení výše kapitálu
13. Rizikově očištěná výnosnost a její využití

1. Vnitřní modely řízení rizik
   Vnitřní modely řízení rizik a požadavky regulátorů. Obecná kritéria modelů, kvalitativní a kvantitativní standardy. Chyby v modelech a jejich důsledky. Zpětné testování. Stresové testování. Ověřování modelů.

2. Model Value at Risk
   Podstata modelů Value at Risk. Metody modelů Value at Risk – parametrický přístup, historická simulace, metoda Monte Carlo. Využití modelů Value at Risk.

3. Měření úvěrového rizika
   Charakteristika a měření rizika defaultu. Odhad míry pravděpodobnosti defaultu. Odhad pravděpodobnosti defaultu na základě tržní hodnoty. Modely měření úvěrového rizika.

4. Model CreditMetrics
   Podstata modelu CreditMetrics banky J. P. Morgan. Předpoklady modelu. Postup modelování. Stanovení matice pravděpodobností migrace aktiv v ratingovém systému. Stanovení korelací defaultu aktiv mezi rizikovými kategoriemi.

5. Modely CreditRisk+ a KMV
   Podstata modelu Credit Risk+ a jeho předpoklady. Postup při aplikaci modelu CreditRisk+. Podstata modelu KMV. Odhad tržní hodnoty aktiv a volatility výnosů aktiv. Výpočet rizika defaultu.

6. McKinseyův model a systém úvěrových analýz KPMG
   Podstata McKinseyova modelu. Vliv makroekonomických faktorů na úvěrové riziko. Systém úvěrových analýz KPMG. Rizikově neutrální přístup k oceňování úvěrového rizika.

7. Ostatní modely úvěrového rizika
   Modely založené na pojistném přístupu. Kumulativní a mezní míra mortality, úmrtnostní tabulky pro úvěry a dluhopisy. Aplikace moderní teorie portfolia na portfolio úvěrů. Úvěrový paradox.

8. Transfer úvěrového rizika
   Nástroje umožňující transfer úvěrového rizika a jejich členění. Vliv těchto nástrojů na vztah mezi dlužníkem a věřitelem. Prodej úvěrů na sekundárním trhu. Pojištění úvěrů. Sekuritizace. Dopady transferu úvěrového rizika na regulátory.

9. Úvěrové deriváty
   Swap celkových výnosů. Swap úvěrového selhání. Úvěrový dluhopis. Opce selhání. Opce úvěrového rozpětí. Důvody a rizika použití úvěrových derivátů.

10. Měření operačního rizika
    Problémy při měření operačního rizika. Individuální přístupy k měření operačního

rizika: Capital Asset Pricing Model, rizikové indikátory, statistický odhad, příčinné modelování.

11. Kapitálová přiměřenost finančních konglomerátů
Principy kapitálové přiměřenosti finanční skupiny. Stanovení kapitálové přiměřenosti skupiny – metoda stavebních bloků, metoda rizikové agregace, metoda rizikového odpočtu, metoda plného odpočtu. Problémy při výpočtu kapitálové přiměřenosti skupiny.

12. Řízení výše kapitálu
Kapitálová arbitráž – vybírání rozinek, sekuritizace, odlehlý vznik, nepřímé úvěrové posílení. Kapitálové kamufláže. Makroekonomické dopady kapitálové přiměřenosti. Reakce bank na kapitálovou přiměřenost.

13. Rizikově očištěná výnosnost a její využití
Tradiční ukazatele rentability – ROA, ROE. Upravení rentability o vliv rizika – ukazatele RAROC, RORAC, SVA. Výpočet RAROC a SVA pro úvěrové a tržní riziko. Využití RAROC při optimalizaci struktury portfolia.

Povinná literatura

JÍLEK, J. *Finanční rizika*. Praha: GRADA Publishing, 2000, oddíl 2,3. ISBN 80-7169-579-3.
SAUNDERS, A. *Credit Risk Measurement: New Approaches to Value at Risk and Other Paradigms*. New York: John Wiley & Sons, 1999. ISBN 0-471-35084-2.
SIVÁK, R., GERTLER, L. *Teória a prax vybraných druhov finančných rizík (kreditné, trhové, operačné)*. Bratislava: Sprint-vfra, 2006. ISBN 80-89085-56-3.

Doporučená literatura

ALLEN, S. *Financial risk management: a practitioner´s guide to managing market and credit risk*. New Jersey: John Wiley & Sons, 2003. ISBN 0-471-21977-0.
BESSIS, J. *Risk Management in Banking*. Chichester: John Wiley & Sons, 1998. ISBN 0-471-97465-X.
Credit risk transfer. Basel: Bank for International Settlements, 2003. ISBN 92-9131-641-5.
DEMPSTER, MAH. *Risk Management: Value At Risk and Beyond*. Cambridge: University Press, 2002. ISBN 0-521-78180-9.
FREIXAS, X., ROCHET, J.CH. *Microeconomics of Banking*. Massachusetts: The MIT Press Cambridge, 1997. ISBN 0-262-06193-7.
SEKERKA, B. *Řízení bankovních rizik*. Praha: Profess Consulting, 1998. ISBN 80-85235-56-0.
VODOVÁ, P. Credit Risk as a Cause of Banking Crisis. [CD-R] In *Proceedings of the Second International Workshop on Efficiency of Financial Institutions and European Integration*. Lisbon: Technical University – Institut of Economic Studies and Research, 2003, 24 s.
VODOVÁ, P. Příčiny přidělování úvěrů. In *Finanční řízení podniků a finančních institucí*. Ostrava: VŠB TU, 2005, s. 468 – 481. ISBN 80-248-0938-9.
Časopisecké články z: Euromoney, Economist, Ekonom, Politická ekonomie, Ekonomický časopis, Finance a úvěr a jiných periodik dle doporučení vedoucích seminářů. Odpovídající zákony a direktivy EU.

Studijní pomůcky
V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.
Poznámky a výjimky